Mizah

Başbakan – Yağma Hasanın böreği...
Gelmeyen Müşteriler – Karnımız tok!

NEFİS MECMUAMIZ

SALON

29 Ekim

Cumhuriyet Bayramında

ÇIKIYOR

Yüksek eserlerini okuyacağımız muharrirlerimizin isimlerini veriyoruz:

Yahya Kemal
İbrahim Alâaddin
Faruk Nafiz
Ercüment Ekrem
Nurettin Artam
D. Fahrettin Kerim
Nizamettin Nazif
Selim Sırrı
Dr. Tevfik Remzi
Ertuğrul Muhsin
Safiye Ayla
Hamdi Varoğlu
Doğan Nadi
Münir Nurettin
İhsan Kongar
Cahit Uçuk
Meliha Avni
İ. Galip
Dr. Fahri Celâl
Cevat Memduh Altar
Ertuğrul Şevket
Dr. Nevzat
Feyzullah Doğruer
Vahdet Gültekin
Münif Fehim
Ramiz Gökçe

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden RAMİZ GÖKÇE

Basıldığı yer:
PULHAN MATBAASI — İstanbul

FIKRALAR

Münakaşa

Mişon dükkâna girdiği zaman, baktı: Oğlu bir müşteriyle münakaşe ediyor. Sesini çıkarmadı, arka taraftaki odasına gitti. Müşteri dükkândan çıktıktan sonra oğlunu çağırdı:

— Ben sana ne dedimdi, Rafael? Unuttun mu: Müşteri her zaman haklıdır...

Rafael cevap verdi:

— Biliyorum, baba. Bu müşteri, evvelâ itiraz ettiği bir noktada, haksız olduğunu ileri sürdü de onun için münakaşaya tutuştuk...

Olur mu olur!

Boşanma davalarındaki ihtisası ile tanınmış avukatlarımızdan biri geçen gün Şevket Mocan'la konuşuyordu:

— Biliyor musun birader, diyordu. Boşanmalar günden güne o kadar artıyor ki...

Şevket Mocan, onun sözünü kesti:

— Biliyorum, dedi: Bir gün gelecek, insanlar evlenmeden boşanmaya başlayacaklar.

İş

Ankaranın en sevimli ve nüktedân simalarından Nalbandoğlu Hıfzı, gene Ankaranın tanınmış bilginlerinden Şevket Süreyya'nın evine gitmişti. Evde büyük bir misafir kalabalığı vardı. Şevket Süreyya, daima olduğu gibi konuşmayı iktisat sahasına getirmişti. Sermaye ile iş arasındaki farkı anlatıyordu. Söze Nalbandoğlu karıştı:

— Garik Şevketçiğim, dedi. Sözü uzattın. Sermaye ile iş arasındaki münasebet senin söylediğin gibi değildir. Bak, ben anlatıvereyim: Şayet cebinde on lira varsa, buna sermaye derler. Fakat sen, o on liracığını birisine verir de, almak için peşinden koşarsan, işte iş de budur!.

Allah şaşırtmasın

Alimlerin dalgın oldukları hakkındaki umumî kanaati kuvvetlendirmeğe azmetmiş iki profesörümüz, Şekip Tunç'la, Salih Murad bu hususta yeni misaller vermek üzere, sözleşmiş gibi hareket ediyorlardı.

Bir gün Şekip Tunç:

— Bugün ne, birader? diye sordu.

Salih Murad:

— Bilmem vallahi, dedi. Unuttum.

Şekip Tunç

— Elinde gazete var, dedi. Baksana!

Salih Murad:

— Neye yarar! dedi. Dünkü gazete!

Haddinden fazla

İki kadın konuşuyordu:

— Senin o güzel delikanlı ile aran bozulmuş. Neden?

Kadın omuzlarını kaldırdı:

— Neden olacak! Bana iki kere izdivaç teklif etti.

Öteki şaştı:

— E? dedi. Bunda kızacak ne var?

O alıngan bir tavırla:

— Nasıl kızmam, kardeş! dedi. Birincisini kabul etmiştim, ertesi gün tekrar teklif etmez mi?

Rivayet

Aktör Yaşar Nezihi, bir kaç arkadaşiyle beraber bir gazinoya gitmiş, demleniyordu. Bir aralık söz, müşterek bir arkadaşlarından açıldı. Biri :

— Haberiniz var mı? dedi. Bizim Ahmedin önünde karısı geçen gece diz çökmüş!

Yaşar Nezihi:

— Evet, dedi. Biliyorum..

Dinleyenlerden biri:

— Sahi mi söylüyorsun? dedi?. Hakikaten doğru mu?

Yaşar Nezihi hiç bozmadı:

— Doğru amma, dedi. Arada ufak bir fark var: Karısı, Ahmedi karyolanın altından çıkarmak için diz çökmüş!.

Bulunsun!

Delikanlı ilânı aşk ediyordu:

— Sensiz yaşayamam, Neclâ! Seni o kadar seviyorum, o kadar seviyorum ki gece, gündüz seni düşünüyorum. Vakıa ben Ahmet kadar zengin, Mehmet kadar güzel değilim amma, aşkım her şeyin üstündedir. Benimle evlenir misin?

Kız cevap verdi:

— Evlenirim, canım. Fakat şu Ahmetle Mehmed'in adreslerini de verir misin?

İddia

Söz uzadıkça uzamış, avukat İrfan Eminin iflâhı kesilmişti. Fakat, hiç Hakkı Tarık Us, susar mı?

— Ben, diyordu. Katiyetle iddia ederim ki: Yer yüzünde evlenenlerin yarısı erkektir.

İrfan Emin, bir itiraz noktası bulmuştu:

— Hayır, yanlışın var azizim, dedi. Ben de katiyetle iddia ederim ki; yer yüzünde evlenenlerin yarısı kadındır!

İtaat

Karısını terbiyeli maymuna benzettiğini anlatarak öğünüyordu.

— Meselâ? diye sordular. Karın senin her dediğini yapar mı sanki?

Adam güldü:

— Yapmaz olur mu? dedi. Meselâ, pazar günleri: «Ya evde otur, ya sokağa çık!» diye emrederim. O da evde oturur, yahut sokağa çıkar.

SAYI: 67 CİLT: 3 Fiatı 25 Kuruştur 17 EKİM 1947

Mizah

Sahibi: RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta Kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon: 20715

CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI

BAŞKÖŞEDEN

Dağ Fare Doğurdu

Bektaşi babasına, hastahanede bir vazife vermişler: ölenleri beklemek!

Biçare ne yapsın?

— Geçim dünyası!.

Demiş, kabullenmiş. Ölüsüz hastahane olmaz ya.. Her gece, bir iki müşteri çıkar, baba erenler de pul şişesinden demlene, demlene ölüleri beklermiş!

Bir akşam, ihtiyar bir adam ölüsünü getirmişler, odanın bir tarafına bırakmışlar. Baba erenler de, efkârlana efkârlana kafayı çekmeğe başlamış. Gece yarısına doğru ölü, evvelâ elini, ayağını oynatmış, sonra da yattığı teskerenin üzerinde doğrulmuş.

Baba erenler, adamcağızın ensesine bir tokat yerleştirmiş:

— Yat, imanım! demiş. Sen, öldün. Doktor beyden daha iyi bilecek değilsin ya!.

Nihayet, doğura doğura koskoca dağ, bir fare doğurdu: Hasan Saka kabinesi, programını okudu ve mintarafillâh yeni de hiç bir şey söylemedi. Gelen her kabinenin ettiği bir sürü vaadi tekrarladı, durdu. Bu vaadleri nasıl yerine getirecek? Oraları katiyyen belli değil.

Hani Bektaşinin:

— Orasına rufailer karışır!

Demesi, kabilinden bir program. Lâfla peynir gemisinin yürümiyeceğini bilen biz zavallılar da, tekrar ellerimiz böğrümüzde:

— Yarabbi, bu başımıza gelenler nedir?

Diye, düşünmekten başka bir şey yapamıyacağız.

Amma, «çıkmıyan canda ümit vardır!» der de, gene hayale dalacak olursanız, bana:

— Senin aklın ermez, koskoca Hasan beyden daha mı iyi bileceksin?

Der, lâfımı ağzıma tıkabilirsiniz..

Mizahçı

DEMOKRASİYİ GELİN ETMİŞLER, KİMSE ALMAMIŞ..

Hamdullah Suphi — Bayım sen de kaçma, bu, herkesin söylediği kadar çirkin değildir!

İSTANBUL HAVASI

Yazan: **Ertuğrul Şevket**

Hani «İstanbulun havası hiç belli olmaz!» diye bir lâf vardır. Bunu söyleyenler, hiç de fena, yersiz bir kelâm etmemişlerdir. Şu, vilâyetler padişahı yurd köşemizin havası, hemen hemen her dakika değişir ve insanı serseme çevirir. Bakarsınız: Hava puslu, soğuk insanın otuz iki dişine muzika çaldırıyor. İçinize yün kazak giyer, sırtınıza paltonuzu veya pardesünüzü geçirir, sokağa çıkarsınız. Aradan yarım saat ya geçer veya geçmez: Medet Allah! Sen misin kazak giyen, Sen misin palto veya pardesü ile sokağa çıkmağa yeltenen? Başında Temmuzun güneşi.. Yan, babam yan!.

Yahut aksine... Tam, yaz mevsimindesin. Havada, avuç içerisi kadar bile bulut yok. Sen, tiril tiril bembeyaz, ipincecik elbiselerini giymiş, felekten bir gün çalmağı kafana koymuş, kırlara doğru yayan yapıldak açılmışsın. Evvelâ hafifden, sonra delibozuk bir rüzgâr. Bir yağmur. Şehre döndüğün zaman, denize düşmüş bir fareyi andırıyorsun! Vücudünde ıslanmadık ufacıcık bir nokta bile kalmamış.

Yirmi küsur senelik inkılâp mazimize bir göz atacak olursak; iktisadî, içtimaî, kültürel politikamıza hep bu İstanbul havasının hâkim olduğunu hayretle, ibretle görürüz. Belki de bu sık sık değişmeden, inkılâp yapmak için zamane ricalinin Anadoluya İstanbuldan geçmesi sebep olmuştur. Kokladıkları, alıştıkları, beğendikleri, sevdikleri bu hava, onlara Nuh deyip peygamber dememeği bir türlü öğretememiş, bugün:

— Şap!

Dediklerine, yarın:

— Şeker!

Demekten çekindirmemiştir.

Zaten, Meclisin tatil kararı vereceğini duyar duymaz, hepsinin Postahane caddesindeki Yataklı Vagonlar Şirketine koşarak İstanbul'a gelmek üzere yer kapattıklarından da, bu dönek havalı şehri sevdikleri, benimsedikleri belli değil mi?

Bir gün bakıyorsunuz: Şiddetli, dehşetli bir hava esiyor; nutuklar, beyanatlar, tebliğler insanı serseme çeviriyor.

— Din dersleri, mekteplerden kaldırılmıştır!.

Deniyor.

— Din, bir cemiyet için afyondur!.

Diye, yazılan makaleler okuyor, takibat haberlerine rastlıyorsunuz: «Falanca yerde, gizli din tedrisatı yaptıran Feşmekân isimli bir yobaz yakalanmıştır.»

— Belki bir suç olur, belki tevkif edilirim!

Korkusuyla, camilerin önünden geçerken başınızı önünüze eğiyor; o güzelim, o birer san'at âbidesi olan mâbetleri bile rahat rahat, gönül huzuriyle seyredemiyorsunuz.

Bu hal, böylece bir eyyam devam ediyor. Bir sabah gazetenizi açınca gözlerinize inanamıyor, kendinizi uykuda rüya görüyorum sanıyor, belki de bir tarafınızı çimdikliyor, havadisi tekrar tekrar okuyorsunuz: «Hususî din tedrisatına müsaade edilmiş!»

Hem de, bu işin ele başılığını yapan kim, biliyor musunuz? O devirde, din derslerinin mekteplerden kaldırılması için büyük gayretler, görülmemiş, duyulmamış faaliyetler gösteren sayın ve kıymetli Maarif Vekil-i sabıkı!.

Yurdu allı pullu din risaleleri, mecmuaları kaplıyor; Arap harfleriyle yazılmış âyetlerin klişeleri birinci sahifelere basılıyor.

Bir gün bakıyorsunuz; şiddetli, tatmin edici bir beyanat:

— Şeker fiyatları artmıyacaktır.

Halbuki ertesi günü, şekerin kilosu yirmi sekiz kuruştan, beş yüz kuruşa çıkmış!.

Bir gün bakıyorsunuz; hükûmet her şeye, amma her şeye el koyuyor: Una, arpaya, yulafa, patiskaya.. Hani neredeyse teneffüs ettiğimiz hava ile, içtiğimiz suya da el konacak!.

Derken efendim:

— Aaa!.

Diyecek kadar bile bir fırsat bulamadan her şeyin serbest bırakıldığını görüyorsunuz.

Bir zaman geliyor, iki komşu çocuğuna eski harfleri öğretmeğe kalkıyorsunuz bir polis yakanızda.

Gene bir zaman geliyor, Üniversitede eski harfleri öğretmek için profesörlükler ihdas edilmiş.

Bir emir: Çeşmelerin, sarayların, camilerin, resmî binaların üzerindeki tuğraları, sülüs, talik yazıları; içlerindeki mozaikleri çimentoyla, alçıyla boyatmağa kâfi geliyor.

Arkasından küçük bir işaret, böyle avuç dolusu para, emekle yapılan bütün bu işleri eski haline getirtmek için yeni masraf kapıları açıyor.

— Bu ne perhiz, bu ne lâhana turşusu.

Demeyiniz. Bütün kabahat, İstanbulun sık sık değişen, bir ölçüde, bir kararda olmıyan havasında. Buna, rical ne yapsın?!.

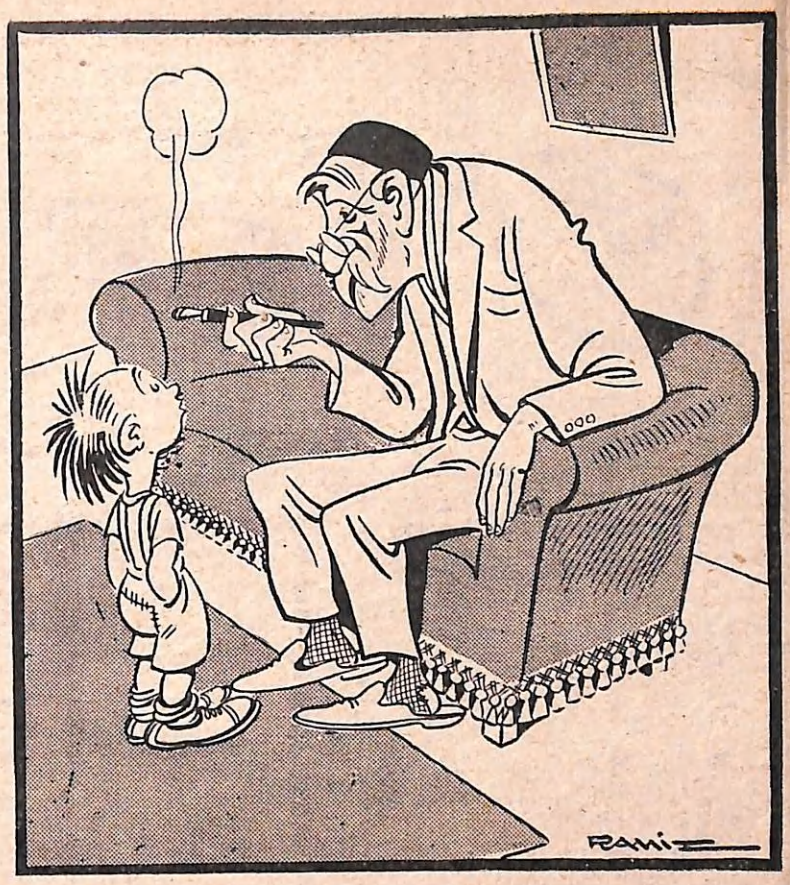

— *Büyük baba, emekli ne demektir.*

— *Otuz sene çalıştıktan sonra, ayda otuz lira ile emekleyen zavallı demektir yavrum!.*

o o o

— *Geçen akşam Zati Sungur'un hünerlerini görmeğe gittik, doğrusu aşkolsun, şaştım...*

— *Onun yaptıkları hüner mi sanki?.. Ayol bizim Rıfkı harp içinde birdenbire milyoner oldu, geçende de yüz bin liraya bir apartıman aldı, parasını kiracılardan çıkardı, marifet buna derler!.*

Olup Bitenler

Kaç kişidir sözüne özü uyar olanlar?
Gözünden anlaşılır gönülden yâr olanlar.

★

Yalan dolan dünyası deseler de cihana
Hak erenlerdir yine adları vâr olanlar.

★

İş başına geçince sağlam temel kuramaz
Doğduğu günden beri sözü mantâr olanlar.

★

Böylesi bir kabine kurmuş olsa kazâra,
Çevirse dört yanını hep kafâdâr olanlar;

★

Bir yıl kadar hükmünü icrâ edip çekilir;
Birer cefâkeş olur o cefakâr olanlar!

★

Temiz iştir cihanda doğru sözün ayarı,
İşinden belli olur sözde kibar olanlar.

★

Her sefer: «Hak!» söziyle açarlar dükkânını
Pîrleri, üstadları Celâl Bayâr olanlar.

Ayar yalnız dolarla lira meyânında mı?
Geçen eylûlden beri arttı ayâr olanlar:

★

Yağ pirinçle yarışa girişti, hindi kazla;
Kazandılar müşterek bahsi tüccâr olanlar!

★

Ayda bir yeşil sâha açmasa rahat etmez,
Çayır çimen dolaşır elbet kırdar olanlar!

★

Kırda ömür sürenler meler koyun misâli,
Kuşa benzer şüphesiz yurdu gülzâr olanlar:

★

Bu yüzdendir çoğumuz ayrılamaz sebzeden,
Vakıâ içimizde var köftehâr olanlar;

★

Bu yüzden taklid eder az çok güvercinleri
Gecekondu evinde ömür - güzâr olanlar...

★

Aç tavuk kendisini ambarda zannedermiş;
Bolluk rüyâsı görür geliri dâr olanlar.

★

Deli Ozan! Ya geçmiş, ya gelecekte vardır;
Ancak bugün yok gibi tâlihi yâr olanlar!

Deli Ozan

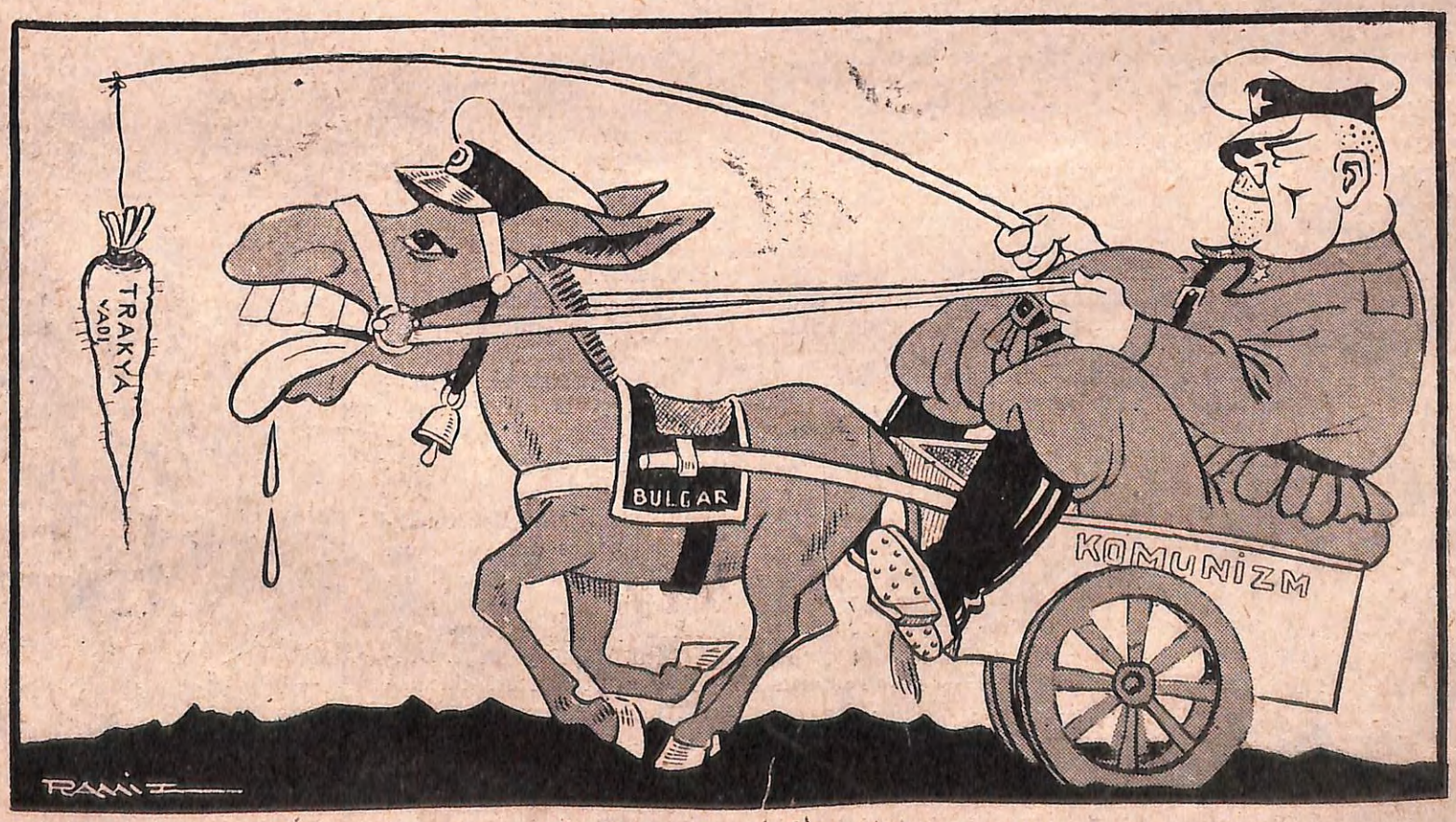

TÜRKİYENİN FENA ŞEKİLDE KARİKATÜRÜNÜ YAPAN BULGARLARA:

— Yakında havuca kavuşacağım!

— Bu esnaf niçin mallarını satarken böyle avaz avaz bağırır?
— Müşterilerin feryadını bastırmak için!

Sanki muhtarlıklardan, belediyeden tutun da en yüksek hükûmet makamlarına kadar bütün bir teşkilât elbirliği etmişler, çok sevimli doktor Fahrettin Kerim ile az sevimli Mazhar Osman için çalışıyorlar. Bu üstat sinir doktorlarının muayenehanelerini doldura doldura tramvay arabasına çeviren kalabalık halk kütlesi sinirlenmesin de ne yapsın? İşler öyle bir hal aldı ki sinirlenecek sebepler çoğala çoğala artık sinirlenmemek için sebep kalmadı.

— Balayı seyahatini tayyare ile yapmağı o kadar istemiştim ki..
— Zarar yok kızım, trende de havalanırsınız!

7 Gece – 7 Gündüz

MEDED ALLAH !

Yazan: PALAZ

Sabahleyin kalkıyorsunuz. Yüzünüzü yıkayıp saçınızı, başınızı tarayacaksınız. Muslukta su yok. «Hay, Allah cezasını versin!» deyip içecek suyunuzdan bir maşrabaya dolduruyorsunuz. Gûya yüzünüzü gözünüzü nemlendirip siliniyorsunuz. Biraz uvunuyor birçok avunuyorsunuz.

Evden çıkıp daireye gideceksiniz. Tramvay? Ne mümkün. Salkım salkım kalabalık. Oturacak yer bahis mevzuu değil, siz pencerelerdeki demirlerde tutunacak bir yer arıyorsunuz. Oraları da dolu. Otobüs? Aman Allah... Hareket ettiği noktadan lebaleb kalktığı için sizin beklediğiniz yerde durmıya bile lüzum görmeden geçip gidiyor. Farzedin hava yağışlı falan değil. «Hay Allah cezasını versin» deyip yürümeğe karar veriyorsunuz. Böylece yalnız akılsız başın değil, belediyesiz şehirlinin de cezasını ayakların çektiğini anlıyorsunuz.

Daireye yorgun argın geliyorsunuz. Tabiî az çok geciktmişsiniz. Müdür hiddetli, ters ters yüzünüze bakıyor. İlk emir:

— Falan yere derhal telefon ediniz. Falan işi sorunuz. Bakalım ne olmuş.

Peki deyip telefona sarılıyorsunuz. Ne münasebet? Evdeki musluk ne ise dairedeki telefon da o. Birisinde su yok, ötekinde çevir sesi. Çevir sesi gelmiyor amma bitişik odadan müdürün sesi bangır bangır geliyor:

— Haydi efendim haydi. Ne oldu telefon?

Sizde malûm kekeleme:

— Şey, beyefendi, çevir sesi...

Lâfınızı ağzınıza tıkıyor:

— Ben çevir mevir anlamam. Zaten işinize geç geldiniz. Her gün de geç kalıyorsunuz...

Ve daha bir sürü lâkırdı. İster istemez kös dinliyorsunuz. Elinizde o mendebur âlet bir türlü gelmiyen çevir sesini bekleye bekleye öğleyi buluyorsunuz. Tatil. Haydi yemeğe. Daireye yakın oturan bir akrabanın evine gidiyorsunuz. Acele bir şeyler yiyip tekrar daireye gideceksiniz. Fakat evde bir patırdı, bir gürültü. Sebep: Havagazi kesilmiş. Hanım tabiî hiddet içinde. Çaresiz onu teselli ediyorsunuz:

— Yengeciğim, dur telâş etme. Elbette şimdi gelir. Biraz bekliyelim.

Halbuki siz de biliyorsunuz gelmiyecektir. Esasen vakit te pek beklemeğe müsait değildir. Ailece pişecek, ısıtılacak yemeklerden vazgeçip hafif bir zeytinyağlı fasulyeye yatıyorsunuz. Yarı aç yarı tok haydi yine daireye...

Uzatayım mı? Ne lüzum var. Hayatımız her gün böyle devam edip gidiyor. Hakkım yok mu? Delirmiyelim de ne yapalım, söyleyin Allah aşkına!

— Vitrine çok dalma karıcığım..
— Neden?
— Ekseriya sen dalıyorsun, ben boğuluyorum!

Betarz-ı Kudemâ

o

Gibi

Ruhu gül, kâkülü sümbül, boyu şimşad gibi
Kaşı yay, kirpiği ok, gamzesi cellâd gibi

★

Ömr-ü şirinime sem kattı cefasiyle benim
Muttasıl ah ederim ye's ile (Ferhad) gibi

★

Ben o gaddareyi bir türlü fakat terkedemem
Gece, gündüz bana zulmetse de (Şeddad) gibi

★

Göreyim bir daha bari onun ahû gözünü
Diyerek bekliyorum rahını sayyad gibi

★

Geçiyor ceng-ü cidal üzre hayatım şimdi
Oldu ağyar ile kavga bana mutad gibi

★

Size ifşa edeyim: (duhter-i hürriyet) tir
Böyle bin naz ile benden kaçınan yâd gibi

★

Halkın ahvali harab oldu, ricalin lâkin
Ne desen yumşamıyor dilleri pulâd gibi.

★

Bütün erbab-ı hamiyyet müteellim, me'yus
Süfehanın geçiyor günleri âyâd gibi

★

Var olan şeyleri yok eylediler vâesefâ
Memleket oldu serapa ademâbad gibi

★

Ne için korkuyoruz bilmem acep, olmaktan
Aka ak, esmere esmer diyen ecdad gibi.

★

Öyle bir yer ki bu yer versen eğer öz canını
Giremezsin göze asla övey evlâd gibi

★

Düşürürler seni en sonra zarardan zarara
Çalışırsan vatanın nefine ırgâd gibi

★

Deme sen: (kör kadı), gaflet ederek kör kadıya
Yoksa inlersin oğul Atıfı naşad gibi

★

Bilmez uslanmayı aslâ o müdahin şair
Muttasıl muşta, tokat yer de (Haceyvad) gibi

★

İki ressam bilirim, adları: (Ramiz) ve (Münif)
Biri (Mânî) gibidir, diğeri (Behzâd) gibi

★

Daima dürrü güherdir kaleminden dökülen
Dehre şair mi gelir (Râsıd) ı üstad gibi

Râsıd

— Doktorcuğum, bir ıstırabım var ki sebebini bir türlü anlayamıyorum; gözümdeki arpacıktan mı? Yoksa ayağımdaki nasırdan mı? Soyunayım da beni bir muayene ediniz!

KISMETİNDE OLANIN

Yazan: Hamdi Varoğlu

o o o

LÂF ANLAYAN BERİ GELSİN...

Yirmibeşlikten farksız ellilik, on kuruşluğun tıpkısı lira münakaşası hâlâ sürüp gidiyor. Nasıl sürmesin? Enine boyuna aldanıp hokka altına gitmiyelim diye, Allahın günü ufak para muayenesiyle meşgulüz.

Biz «paralar birbirine çok benziyor. Buna bir çare düşünün, yazık oluyor Süleyman efendiye!» diye yanık yanık feryat ededuralım, darphane müdürü, para meselesi hakkında gazetelere mühim bir demeçte bulundu. Meğerse kalpazanlar, yeni paraları iyi taklit edemiyorlarmış. Bakındı hele!.

«Men çe güyem, tamburem». A benim efendim, kalpazanın taklidini bırak şimdi. Yirmibeşliği ellilik diye yutturmak, elliliği yirmibeşlik, lirayı on kuruş diye iç etmek için, müşterisi esnafı, bütün millet düzenbaz kesildi. Çabuk, bu derde bir ilâç!

Geçmiş gün, galiba merhum Hasan Efendinin tiyatrosunda seyretmiştim. Efendi, uşağını çağırıp: «Git bana şuradan bir otuzluk tütün al» diyor. Uşak, kapıdan çıkarken dönüyor, efendiye soruyor: «Otuzluk tütün bulamazsam, yoğurt alayım mı?»

Bizim para davası buna döndü. Lâf anlayan beri gelsin.

AÇIK HAVA

Bu pazar, Açık Hava Tiyatrosundaki spor faaliyetine, halk da karışmış, epey cünbüşlü bir temaşa olmuş.

Bizim halk, meydanda cereyan eden hâdiselere pek meraklıdır. Yolda iki kişi yüksekçe konuşsa, gelen geçen hemen durur, iki eli kanda olsa oradan ayrılmaz, seyre dalar, bakalım bu işin sonu ne olacak diye bekler. Açıkta spor seyri olur da, bu fırsatı kaçırır mı?

Tiyatronun etrafı binlerce bedavacıyla dolmuş. Ortalık karardıktan sonra da, bu bedavacılar, içerdekileri Arafat dağında şeytan taşlar gibi taşa tutmulşar.

Açık Hava Tiyatrosunda halk tarafından oynanan bu ilk trajedi inşallah son olur.

DÖNENLER

Akrabamdan bir çocuğun başına geldi de ondan öğrendim. Bilmiyordum yoksa.

Mekteplerde bir usul varmış. İkmal imtihanında dönen talebe, bir sene müddetle mektebe kabul edilmiyormuş.

Bir yaşıma daha girdim. Zaten öyle acayip bir dünyada yaşıyoruz ki, her dakika bir yaşımıza gire gire vaktinden evvel ihtiyarlıyoruz.

Bizim bildiğimiz, talebe ya sınıfını geçer, ya sınıfta kalır. Demek ki, şimdi bunun bir üçüncü şeklini keşfetmişler. Sınıfını geçemiyen talebe sokakta kalıyor.

Karışmak haddimiz değil, büyüklerimiz daha iyi bilirler elbette. Amma, insanın aklına geliveriyor işte. Meselâ, imtihanını veremiyen çocuk, sınıfta bir sene daha kalıp, bir evvelki sene içinde öğrenemediği dersleri kuvvetlendirse daha iyi olmaz mı? Böyle yapacağı yerde, hayta gibi, bir sene sokak sokak sürtüp, bildiği yarı buçuk dersi de unutursa daha fena olmaz mı?

Rivayet ederler ki, öbür dünyada, cennete lâyık, cehenneme de müstahak olmıyanlara mahsus «Âraf» diye bir yer varmış. Bizim maarif de araya araya nihayet, sokağı kendine Araf yaptı.

Sohbet

Yeşilköydeki bir arkadaşiyle görüşecekti. Telefonu açtı, 18 den 99 numarayı istedi. Biraz sonra santraldaki memurenin sesi duyuldu:

— 99 meşgul efendim. İsterseniz size 74 ü, yahut 85 i vereyim: Çok iyi insanlardır, tatlı tatlı konuşursunuz!

— Erkekler açık kalbli kadınlardan hoşlanırlarmış...
— Hayır, senin gibi naylonlardan daha çok hoşlanırlar!

— Müşterilerimle aram açık..
— Borçlarını mı vermiyorlar?..
— Hayır yanıma yaklaştıkları yok!

Çömezin Röportajları:

67

(Doğuran Lira) Kulübü Hakkında

O

Çizen: RAMİZ

Çömez — Bu liraların doğurmasına tıpçılar ne derler?
Doktor — Ona tıpçılar değil, tırtıkçılar karışır!

Çömez — Lira doğurur mu?
Vurguncu — Son harpte bizim liraların hepsi doğurdu!

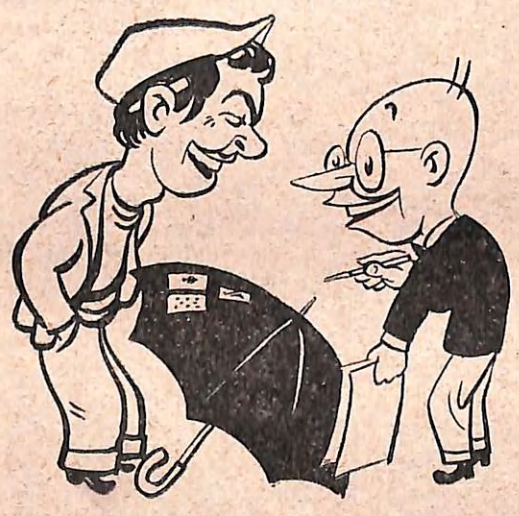

Çömez — Doğuran Lira kulübü açılmış haberin var mı?
Papelci — Hayır, bizim arkadaşların kulüp açtıklarından haberim yok!

Çömez — Doğuran liralar size uğruyorlar mı?
Ebe — Biz bu zamanda para değil, doğuran kadın bile güç buluyoruz!

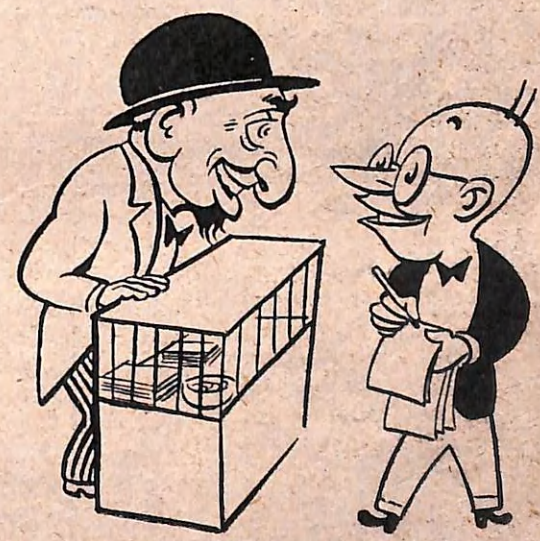

Çömez — Mişonaçi lira doğurur mu?
Sarraf — Bizim elimizde hem da dokuz doğurur!.

Çömez — Liraları doğurtuyorlarmış.
Züğürt — Ne mutlu onlara,. Bizimkiler yalnız ölüyor.

Çömez — Liraları doğurtuyorlarmış.
Kadın — Meşru mu, gayrı meşru mu?.

Çömez — Bir kulüp açılmış liraları doğurtuyormuş..
Posta — Evet, ağrılarını da bize çektiriyorlar!

Hikâye

Kaçırılan Kadın

Yazan:
ÇALÇENE

Vahid, komiserin karşısında çırpınıyor, boğulacak gibi oluyor:

— Çıldıracağım beyefendi! diyordu. Buna nasıl cüret edilir, bir adamın karısı göz göre göre, güpe gündüz yanından alınır, bir otomobile atılır ve kaçırılabilir? Bu cinayettir, hem de görülmemiş, duyulmamış, korkunç, müthiş bir cinayet! Çabuk olunuz, vakit geçirmeyiniz; sevgili, biricik, zavallı Melâhatçiğimin iffet ve ismetini kurtarınız! Onu, haydutların, canilerin koynunda yatmasına, yatırılmasına mâni olunuz!.

Evet, Vahit nerdeyse çıldıracaktı; çıldırmağa da doğrusu, yerden göğe kadar hakkı vardı: Şu güneşli tatil gününü geçirmek üzere karıcağızını da yanına almış, Çamlıcada tramvaydan inmiş, Alemdağına doğru âheste beste, fıstıkî makam yürümeğe başlamışlardı.

Bir aralık Melâhat:

— A! diye bağırmıştı. Bayılırım, halbuki senelerdir yediğim yok. Böğürtlenler ne kadar güzel olmuş!.

Sonra, yirmi sekiz yaşında bir kadın olduğunu unutmuş, bir çocuk neşesi ve hafifliğiyle böğürtlen fidanlarının üzerine atılmıştı.

Vahit, yaptığı sert hareketler yüzünden vücudünün bütün hatları meydana çıkan karısını bir müddet hayran gözlerle süzmüş, Allahın ona yalnız yüz güzelliği değil, ayrıca harikulâde bir vücut güzelliği de verdiğine bir daha iman etmiş, sonra:

— Şekerim, demişti. Emprimen çalılara takılacak, yırtıldığı için gene sen üzüleceksin. Hiç olmazsa ellerin kanayacak. Eğer müsaade edersen, ben sana böğürtlen toplayayım!

Melâhat, bir sanatkârınkini andıran ince, uzun parmaklarını dallardan çekmiş, küçücük avucuna doldurduğu böğürtlenleri hayran gözlerle süze süze:

— Peki, demişti. Haydi sen topla!.

Vahit, ona böğürtlen toplamağa çabalarken, Melâhat da bir taraftan avucundakileri yemeğe, bir taraftan âheste adımlarla şosenin üzerinde yürümeğe başlamıştı.

Vahit, bir aralık, arkasından bir otomobilin geçtiğini hissetmiş, bir iki saniye sonra da, yüz metre kadar ileride olan karısının küçük bir feryadını duymuştu. Başını çevirdiği zaman, Melâhatin iki kuvvetli kol tarafından otomobilin içerisine çekildiğini ve:

— Bre aman!.

Demeğe bile vakit kalmadan otomobilin hareket ettiğini ve yıldırım süratiyle ilerlediğini görmüştü.

Bir kaç dakika şaşkın şaşkın olduğu yerde kalan Vahit, sonra ters geri etmiş, karakolda soluğu almış ve komiserin karşısında çırpınmağa başlamıştı. Verdiği ifadeye göre; Vahit, otomobilin plâkasını görememişti amma, rengini gayet iyi hatırlıyordu: Masmavi bir otomobildi ve taksi olmadığı muhakkaktı.

Komiser, dakika geçirmeden hemen telefona sarılmış, Alemadğına doğru giden hususî ve mavi renkli bir otomobil gördükleri takdirde, derhal tevkif edilmesini karakollara bildirmiş, jandarma komutanlarından rica etmişti.

Vahit, sık sık göğsünü yumrukluyor:

— Offf! Boğuluyorum. Bir yudum su!.

Diye, yalvarıyordu. Birer gün uzunluğunu andıran dakikalar, kolay geçmiyordu. Halbuki Vahit, kendisinin her saniye öleceğine, kalbinin küttedek duracağına inanıyordu.

Komiserin odasından taşlığa çıkmış, bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Telefonun çaldığını duydu. Az sonra da komiser dışarıya fırladı:

— Mavi otomobil tevkif edilmiş, buraya gönderiliyormuş! dedi. Yalnız içerisinde kadın yokmuş. Otomobilin sahibi olan genç tüccar da; böyle bir şey yapmadığını söylüyormuş. Hele bir gelsin de, bakalım işler neye varacak!.

Vahit, saatine baktı; karısı, tam bir saat on beş dakika evvel kaçırılmıştı.

Beş, altı dakika sonra, bir otomobil zınkkadak karakolun önünde durdu ve içeriye jandarma refakatinde genç, iri yarı, güzel bir adam girdi.

Servinazım, kim büyüttü böyle biperva seni,
Kim yetiştirdi, bugüna servden bâlâ seni?

Polisler mâni olmasaydılar, Vahit, adamın üzerine saldıracak, onu tırnaklariyle boğacaktı. Komiser, kendisine sükûnet tavsiye etti ve:

— Bir defa dedi, şu otomobili tetkik ediniz. Söylediğiniz arabaya benziyor mu?

Vahit, dışarı çıktı, uzun boylu tetkik bile etmedi, ağlayan bir sesle:

— Evet komiser bey, dedi. Zavallı, talihsiz karımın kaçırıldığı otomobil budur!.

Genç adam, istihfafla onu süzdü:

— Rica ederim komiser bey, dedi, ben, içtimaî mevkii olan bir adamım, hiç böyle eşkiyalar gibi hareket etmeme imkân tasavvur ediyor musunuz? Beyefendi, galiba akıllarını oynatmışlar!.

Bu sözler üzerine Vahit, tekrar adamın üstüne atılmak için bir hamle yaptı amma, polislerden evvel ince bir ses, onu olduğu yerde mıhladı:

— Nasıl karakolda olacağını tahmin etmiştim. Beni çok merak ettin değil mi kocacığım!.

Melâhat, saçları biraz dağılmış bir halde içeri girdi ve kocasının boynuna sarıldı:

— Sorma, dedi. Kendimi birdenbire bir otomobilin içinde, iki kol arasında bulunca ne hale geldim. Bir aralık, bana, müthiş bir kuvvet geldi, kendimi öldürür de kimseye teslim edemezdim. Çırpındım ve adamın kollarından kurtulur kurtulmaz, otomobilin kapısını açtım ve kendimi yolun üzerine attım.

Vahit, heyecan içindeydi:

— Peki, dedi. Seni kaçıran adam, otomobili durdurtmadı mı?

O, muzaffer bir edâ ile:

— Hayır, dedi. Çünkü yolda bir çok köylü vardı. Onlardan korkmuş olacak!

Komiser, Melâhate, genç adamı gösterdi:

— Affedersiniz, dedi. Sizi kaçıran adam bu bey midir?

Melâhat, gözlerinin içerisinde müstehzi ışıklar çakan genç adamı, süzdü. Sonra, ince, tatlı, gizli bir tebessüm parlayan dudakları kıpırdadı:

— Hayır, dedi. Ne münasebet. Hiç onda bir eşkiya hali var mı?

D. P. ve C. H. P. Maçı

o o o

Yazan: Ferdi Öner

Ankara'da 19 Mayıs Stadındayız. Az sonra C.H.P. muhteliti ile Demokrat Parti karma takımı karşılaşacak. Stadyum ağzına kadar dolu. Sağ tribünde C. H. P. taraftarları, soldaki tribünde de Demokrat Partiyi tutanlar. Fakat bazı Halk Partililer hayrü umuru evsetuha kabilinden olacak her halde, ihtiyatı elden bırakmayıp ortadaki tribünde yer almışlar. Aralarında Şükrü Saracoğlu, Hamdullah Suphi, Cavit Oral ve Nihat Erim var...

Bağımsızlara gelince, onlar da «rah-ı selâmet, derkenarest» fehvasınca kenar köşe bir yer bulup oracığa ilişmişler. Son C. H. P. Meclis Grupunda kırmızı oy vermek suretiyle muhalif kalan eski İktisat Bakanı Fuat Sirmen bir eli çebinde, öteki eli şakağında bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, oturacak bir yer, ilişecek bir koltuk arıyor amma. nafile... Çünkü bütün yerler açıkgözler tarafından daha evvel tutulmuş ve hazret açıkta kalmış...

Saat tam 15 te bu mühim maçı idare etmeği kabul eden eski Hariciye Nazırlarından Halil Menteş sahaya geldi ve düdüğünü öttürerek her iki takımı da alana davet etti. Önce C. H. P. muhteliti karma takım, başta kaptanları Recep Peker olmak üzere taraftarlarının «yaşa varol, Allah nazardan saklasın..» avazeleri arasında sahaya çıktılar. Takımın forması da pek şıktı hani... Düz beyaz fanilelerinin ön kısmında kırmızı işlemeli 6 ok, arka kısmında da 7 rakamı göze çarpıyordu. Bir Halk Partilinin bana söylediğine göre, bu 7 rakamı, mahut 7 Eylûl kararlarından kinaye imiş...

C. H. P. muhtelit takımı kule tarafındaki kaleye doğru ilerlerken Demokratlar sahaya geldiler.

— Yaşa Celâl Bayar!...

— Varol Adnan Menderes!..

— Dayan Aldoğan!... Sesleri ortalığı çınlatıyordu. Bir aralık Demokratların bulunduğu tribünden bir ses yükseldi:

— Kenan Öneri de takımda görmek isteriz, müdafaada bulunsun...

Bu esnada Hasan Âli Yücelin oturduğu yerden fırlayıp:

— O halde ben de soyunur, bizim takımda oynarım... Diye feryat ettiği duyuldu. Fakat saha komiserliğini üzerine alan Tevfik Ahmet Barutçu her iki tarafa da şu ihtarda bulundu:

— Siz kozunuzu mahkemede paylaşın...

Maçın samimî bir hava içinde cereyan etmesini tavsiye eden bir mesaj okunduktan sonra takımlar sahada dizildiler. Ancak bağımsız olduğu halde Demokrat Parti takımında yer aldığı görülen Cihat Baban'a karşı rakip taraf itirazda bulundu ve hakem bu oyuncudan Lisans sordu. Tasvir başmuharriri her ne kadar bağımsız görünmekte ise de iki senedenberi demokrasi alanında bu takım oyuncuariyle egzersiz yaptığını ve onlarla anlaştığını ileri sürerek oynamakta ısrar etti. Nihayet mesele tatlıya bağlandı ve Cihat Baban'ın aslında bağımsız addedilerek Demokrat muhtelitinde yer alması kabul edildi.

C. H. P. muhtelitinde çok seçkin oyuncular vardı. Forverd hattında santrfor Hasan Saka olmak üzere 4 Bakan bulunuyordu.

Recep Peker santrhaf mevkiinde idi. Bir tarafta Atıf İnan, öte yanında Şükrü Sökmensüer yer almışlardı. Yeni kabinede mevki alamıyan bu zevatın hiç olmazsa takımda yer almaları kendilerini teselli ettiği kadar C. H. P. müfritlerini de memnun etmişe benziyordu. Bek hattında Behçet Kemal Çağlar'la, Tahsin Bekir Balta vardı. Kaleyi de Hüseyin Cahit Yalçın müdafaa edecekti. Bir kısım Demokratlar, Hüseyin Cahidin C. H. P. kalesini müdafaa etmesini kendileri için büyük bir avantaj telâkki ediyor, biraz sıkıştırdıkları takdirde kaleyi içerden fethedebileceklerine muhakkak nazariyle bakıyorlardı.

Demokrat takım oyuncularına gelince, orta mühacim mevkiinde Celâl Bayar, sağ iç yerinde Adnan Menderes, sol içte Sadık Aldoğan bulunuyorlardı. Ahmet Tahtakılıç sağ açık, Cihat Baban da sol açık oynuyorlardı. Haf hattında Refik Koraltan, Saim Ergenekon ve Suphi Batur vardı. Senihi Yürütenle, Alber Adato bek olmuşlar, Emin Sazak da kaleye geçmişti.

Saat tam on beşi yirmi geçe Demokratların hücumiyle oyuna başlandı. Forverd hattını Celâl Bayar çok güzel idare ediyordu amma. gel gelelim Adnan Menderesle Aldoğan çok aceleci oynadıklarından ve durmadan atak yaptıklarından kendilerine verilen pası iyi kullanamıyorlardı. Recep Peker bir çok defalar bu iki Demokrat oyuncunun aceleleri ve atak hareketlerinden istifade etmesini bildi, ayaklarından topu kaparak hücumlarını neticesiz bıraktı. Fakat buna mukabil C. H. P. takımı müdafaasının da aksayan tarafları pek çoktu. Meselâ Recep Peker, yine bermutat çalıma kalkıyor, Şükrü Sökmensüer de onu takilide kalkışınca kaleleri tehlikeye giriyordu. Bu yüzden C. H. P. taraftarlarının bulunduğu tribünden:

— Bırakın şu çalımı yahu!..

— Başımıza ne geldiyse şu ça lım lar dan geldi!.. gibi feryatlar yükseliyordu.

Bir aralık Cihat Baban'ın sürdüğü topu, Şükrü Sökmensüer, sert bir müdahale ile ayağından almak isteyince Tasvir başmuharriri korktu ve topu bırakıp olduğu yere sindi. Cihadın bu korkaklığı karşısında Aldoğan hiddetle bağırdı:

— Ne korkuyorsun Cihat... Atılsana üzerine!..

Cihat mütevekkilâne boynunu büktü, eliyle eski İçişleri Bakanını göstererek:

— Generalim ne yapayım? dedi. Baksana baskı karşısındayım. Eloğlu adım attırmıyor...

Hasan Saka'nın idaresindeki C. H. P. forvertleri çok ölçülü, pek hesaplı hareket ediyorlardı. Demokrat kalesine doğru akın ederlerken ihtiyatlı davranıyor, bazı ahvalde topu onlara kaptırıyorlardı. Recep Peker, Hasan Saka'nın bu mutedil hareketini protesto etti ise de yeni Başbakan eskisine şu cevabı verdi:

— Ne yapalım birader, onlara iktidarı kaptırmıyoruz ya, alt tarafı topu kaptırıyoruz..

Celâl Bayar da öyle yapıyordu. O da ayni şekilde hareket ediyor, gol yapacak pozisyonlara girdiği halde süt çekmiyordu. Fakat oyuncuların bir danışıklı döğüş şüphesi uyandıran bu halleri, tarafsız seyircileri çileden çıkarmağa kâfi geliyordu. Zavallılar feryat ediyorlardı:

— Yeter yahu!.. bırakın artık şu karşılıklı numaraları da bir şeyler yapın!...

Demokratlar da bağrışıyorlardı:

— Gol isteriz!..

— Haydi Aldoğan!..

— Göster kendini Tahtakılıç!..

Bir aralık Ahmet Tahtakılıçla, Tahsin Bekir Balta karşılaştılar. Alet-i carihadan soyadı aldıklarına bakarak aralarındaki mücadelenin pek heyecanlı olacağını sanmıştık. Fakat ne görelim, Tahtakılıçla, Bekir Balta birbirleriyle kucaklaşıp öpüşmezler mi?..

Bereket versin Atıf İnan'a... Topu öyle atıyor, öyle atıyor ki, bir kaleden öteki kaleye düşürüyor mübarek... Fakat Atıf İnan'ın bu uzun uzadıya atışını çekemiyen Demokratlar şöyle feryat ediyorlardı:

— Kendini İzmir Fuarında mı sandın?.

— Amma da atıyor mübarek!..

Bu homurtu halindeki söylentiler eski Ticaret Bakanını büsbütün sinirlendiriyor, o da Demokratlara inadına attıkça atıyordu.

Oyun böyle karşılıklı atma, atlama ve atlatmalarla devam ederken Recep Peker topu eliyle tuttu ve hakem penaltı cezası verdi. Fakat Recep Peker topu eliyle değil, göbeğiyle tuttuğunu iddia ederek penaltıyı kabul etmiyordu. Bu yüzden ihtilâf çıktı. Falih Rıfkı Atay da karışınca iş büsbütün zıvanadan çıktı, ortalık birbirine karıştı. Bu vaziyet karşısında Demokrat karma takımı sahayı terketti ve bu mühim maç da bu suretle yarıda kaldı.

TOMBUL TEYZE

Tombul Teyze İstanbula gelen Devlet Operasındaki gibi Madam «Baterflay» ı temsil ediyor.

Tombul Teyze — Kocacığım, nasıl «Madam Kelebek» e benzedim mi?

Sıska Dayı — Karıcığım, sen zaten kelebeğe benzersin, bir kanatların eksik!.

T. T. POSTASI

İzmit: Süleyman Gündeviren

S — Sayın teyzeciğim, son günlerde nâmıma bir çok yerlerden mektuplar geliyor. Sözde, bir (Doğuran Lira) kulübü açılmış. Altı muhtelif kimseye birer lira gönderirsem, bana da bilmediğim yerlerden bilmem kaç yüz lira birden gelecekmiş. Bu doğru mudur? Paraları arkadaşlarıma göndereyim mi? Kırk yılda bir kadın sözü dinlemeli dediler, ben de onun için size soruyorum!

C — Her ne kadar erkeklere günahımızı vermek bile fazla ise de altı ayda bir, bir parça akıl vermek yerindedir. Paranızı (varsa) karınıza verin daha güzel doğurur!.